

Vendim nr. 75, datë 20.11.2025

(V-75/25)

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga: Holta Zaçaj, Kryetare, Marsida Xhaferllari, Fiona Papajorgji, Sonila Bejtja, Sandër Beci, Genti Ibrahimimi, Marjana Semini, Ilir Toska, anëtarë, me sekretare Anjeza Puka, në datën 20.11.2025 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve kërkesën nr. 32 (A) 2025 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: **AFROVITI XUFA**, përfaqësuar nga avokat Thomas Dhimolea, me prokurë të posaçme.

OBJEKTI: **Shfuqizimin e vendimit nr. 77205-00133-00-2024, datë 16.01.2025 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë si i papajtueshëm me nenin 6 të KEDNJ-së. Konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimin e procedurave. Shfuqizimin e fjalës “/ose” në nenin 399/3, pika 1 të Kodit të Procedurës Civile dhe, fjalinë “dhe nuk është ekzekutuar nga organi që ka kryer shkeljen vendimi i gjykatës, sipas pikës 1 të këtij neni” në nenin 399/4, pika 2 të Kodit të Procedurës Civile, si të papajtueshëm me nenin 6 dhe 13 të KEDNJ-së. Pagimin e shpenzimeve gjyqësore.**

BAZA LIGJORE: **Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); nenet 6, pika 1 dhe 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*); ligji nr. 8577, datë 10.02.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë” të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*); nenet 399/2, pika 1, shkronja “b”, 399/3, pika 1, 399/4, pika 2, 399/7, pika 3, të Kodit të Procedurës Civile (*KPC*).**

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes Ilir Toska dhe mori në shqyrtim parashtrimet me shkrim të kërkueses, e cila ka kërkuar pranimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuësja Afroviti Xufa, në datën 09.02.2011, i është drejtuar gjykatës me kërkesëpadi kundër disa shtetasve, një shoqërie tregtare dhe disa institucioneve shtetërore, me objekt: - anulimin e pjesshëm të vendimit nr. 9, datë 03.02.2009 të Zyrës Rajonale të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave të Qarkut Vlorë në lidhje me pasurinë nr. 35/41, truall me sipërfaqe 832,8 m², nga e cila 28 m² ndërtesë; - konstatimin e pavlefshmërisë absolute të kontratës së shitjes nr. 1286 rep., nr. 680 kol., datë 13.04.2010; - detyrimin e Zyrës Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Vlorë të fshijë pronën në emër të të paditurve dhe regjistrimin e saj në emër të kërkueses; - anulimin e lejes së sheshit dhe të ndërtimit; - marrjen e masës së sigurimit të padisë.

2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Vlorë, me vendimin nr. 349, datë 26.02.2015, ka pranuar padinë sipas objektit të saj, duke rrëzuar kërkesën për sigurimin e padisë (bllokimin e pasurisë së mbivendosur pranë ZVRPP Vlorë dhe pezullimin e punimeve nga shoqëria ndërtuese e paditur). Mbi ankimin e palës së paditur, Gjykata e Apelit Vlorë, me vendimin nr. 1255, datë 23.11.2016, ka prishur vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe i ka dërguar çështjen asaj për rigjykim. Më pas, mbi rekursin e palës së paditur, çështja është regjistruar në Gjykatën e Lartë me nr. 11243-01576-00-2017, datë 07.05.2017.

3. Ndërkohë që çështja ishte në pritje për t'u shqyrtuar në Gjykatën e Lartë, kërkuësja, në datat 07.11.2023 dhe 17.01.2024, ka paraqitur dy kërkesa për përshpejtimin e shqyrtimit të saj. Meqenëse çështja nuk është planifikuar për gjykim, në datën 25.11.2024 kërkuësja i është drejtuar Gjykatës së Lartë me kërkesë për konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm dhe/ose përshpejtimin e procedurave të gjykimit, në bazë të neneve 399/5 dhe 399/6, pika 1, shkronja "c", të Kodit të Procedurës Civile (KPC). Kërkesa është shqyrtuar nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, i cili, me vendimin nr. 00-2025-61, datë 16.01.2025, ka vendosur pushimin e gjykimit të saj, me arsyetimin se çështja civile ishte planifikuar për t'u shqyrtuar në dhomë këshillimi në datën 29.01.2025. Në vlerësimin e Kolegjit Administrativ, meqenëse Kolegji Civil kishte marrë masat për shqyrtimin e çështjes,

kërkesa për konstatimin e cenimit të afatit të arsyeshëm kishte mbetur pa objekt dhe duhej pushuar, sipas nenit 399/7, pika 3, të KPC-së.

4. Në datën 09.06.2025 (sipas shërbimit postar), kërkuesja i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me ankim kushtetues individual, sipas objektit të mësipërm. Kolegji i Gjykatës, në datën 15.07.2025, ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve. Përpara seancës plenare, në datën 18.11.2025, kërkuesja ka kërkuar edhe shpërblimin e shpenzimeve gjyqësore në vlerën 50.000 lekë.

5. Pas kalimit të çështjes në seancë plenare dhe pak ditë përpara zhvillimit të saj në datën 20.11.2025, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka shqyrtuar çështjen civile të kërkueses. Sipas të dhënave në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë, çështja është shqyrtuar në dhomën e këshillimit të datës 05.11.2025 dhe Kolegji Civil ka vendosur prishjen e vendimit nr. 1255, datë 23.11.2016 të Gjykatës së Apelit Vlorë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit të Juridiksionit të Përgjithshëm.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

6. **Kërkuesja**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar cenimin e *së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm*, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, me argumentet si vijon:

- 6.1. Gjykata e Lartë nuk e ka shqyrtuar çështjen e saj brenda 2-vjeçar të parashikuar nga neni 399/2, pika 1, shkronja “b”, të KPC-së. Ky shqyrtim tashmë ka zgjatur më shumë se 8 vjet, pa qenë kërkuesja shkak i zvarritjes, ndërkohë që çështja nuk paraqitet komplekse dhe reforma në drejtësi nuk mund të përdoret si justifikim për vonesën. Zvarritja e gjykimit rrezikon gëzimin e së drejtës së pronës nga kërkuesja, e cila është 84 vjeç.
- 6.2. Edhe pse gjykimi i kërkesës për konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm u pushua për shkak të planifikimit të datës së shqyrtimit të çështjes, në fakt çështja nuk u shqyrtua në datën e planifikuar dhe as është caktuar një datë e re për shqyrtimin e saj. Në këtë mënyrë kërkueses iu mohua edhe mundësia për të kërkuar shpërblimin e dëmit për shkeljen e afatit të arsyeshëm sipas nenit 399/4, pika 2, të KPC-së.
- 6.3. Kohëzgjatja tërësore e procedurave të gjykimit të çështjes në të gjitha shkallët gjyqësore tashmë ka kaluar tejkaluar 14 vjet dhe rrezikon të dyfishohet në rast të kthimit të çështjes në shkallë të parë.

6.4. Parashikimi i lidhëzës “/ose” në pikën 1 të nenit 399/3 të KPC-së dhe fjalia “dhe nuk është ekzekutuar nga organi që ka kryer shkeljen vendimi i gjykatës, sipas pikës 1 të këtij neni” në nenin 399/4, pika 2 të KPC-së, janë formalizma të tepruara që cenojnë në thelb të drejtën e individit për gjykim brenda afatit të arsyeshëm, ndaj janë të papajtueshme me Kushtetutën. Këto parashikime ligjore e bëjnë joefektiv mekanizimin e parashikuar për mbrojtjen e afatit të arsyeshëm, në kundërshtim me nenet 6 dhe 13 të KEDNJ-së, pasi individi mund të kërkojë shpërblimin e dëmit vetëm mbi bazën e vendimit që konstaton shkeljen e afatit të arsyeshëm dhe urdhëron përshpejtimin e procedurave, por jo në rastin e pushimit të gjykimit për shkak të marrjes së veprimeve të kërkuara nga individi.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuases

7. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit organik të Gjykatës, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit organik të Gjykatës, që lidhen me afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, shterimin e mjeteve juridike efektive, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

8. Në çështjen në shqyrtim, kërkuësja ka kundërshtuar vendimin e Gjykatës së Lartë që ka pushuar gjykimin e kërkesës së saj për konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda afatit të arsyeshëm dhe/ose përshpejtimin e procedurave, si dhe përmbajtjen e neneve 399/3, pika 1, dhe 399/4, pika 2, të KPC-së. Ajo pretendon se vendimi dhe dispozitat ligjore i kanë cenuar të drejtën për gjykim brenda afatit të arsyeshëm, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës.

9. Gjykata ka theksuar se, në zbatim të neneve 49, pika 3, shkronja “e” dhe 71, pika 2, të ligjit organik, objekt i ankimit kushtetues individual mund të jetë, krahas vendimit gjyqësor, edhe ligji ose akti normativ. Në këto raste, kërkuësi legjitimohet nëse janë plotësuar bashkërisht këto kritere: (i) legjitimitimi *ratione personae*, në kuptimin që kërkuësi provon se

është bartës i së drejtës kushtetuese të pretenduar të cenuar, përveç edhe interesin e tij për çështjen, pra cenimin e drejtpërdrejtë dhe real të së drejtës kushtetuese; (ii) shterimi i mjeteve juridike efektive për mbrojtjen e së drejtës kushtetuese të pretenduar të cenuar ose zbatueshmërinë e drejtpërdrejtë të aktit të kundërshtuar; (iii) legjitimimi *ratione temporis*, në kuptimin që ankimi është paraqitur brenda afatit ligjor 4-mujor nga konstatimi i cenimit; dhe (iv) legjitimimi *ratione materiae*, në kuptimin që kërkuesi provon se e drejta e pretenduar e cenuar bën pjesë në juridiksionin kushtetues dhe rivendosja e saj është e mundur nga shqyrtimi kushtetues i çështjes (*shih vendimet nr. 85, datë 24.12.2024; nr. 34, datë 12.06.2023; nr. 31, datë 04.10.2021 të Gjykatës Kushtetuese*).

10. Për sa i takon kriterit për legjitimimin *ratione personae*, Gjykata ka pohuar se sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, individit është subjekt i kushtëzuar. Si i tillë, ai mund të paraqesë ankim kushtetues individual vetëm për çështje që lidhen me interesat e tij të drejtpërdrejta, duke provuar se është cenuar në të drejtat e tij kushtetuese, pra se është viktimë e një shkeljeje dhe se pasojat nga akti i kundërshtuar janë të drejtpërdrejta dhe reale për të (*shih vendimet nr. 1, datë 25.01.2024; nr. 64, datë 30.11.2023; nr. 44, datë 26.09.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Në rastin konkret, kërkuesja është palë ndërgjyqëse në procesin civil ku ajo pretendon cenimin e së drejtës për gjykim brenda afatit të arsyeshëm, ndaj legjitimohet *ratione personae* për kundërshtimin e vendimit të Gjykatës së Lartë, pasi justifikon interesin në çështjen e parashtruar.

12. Për dispozitat ligjore të kundërshtuara, Gjykata konstaton se nenet 399/3, pika 1 dhe 399/4, pika 2, të KPC-së rregullojnë konceptin e shpërblimit të drejtë për shkeljen e afatit të arsyeshëm dhe kompetencën për gjykimin e kërkesëpadive për shpërblimin e dëmit sipas nenit 399/6, pika 3, të KPC-së. Gjykata ka pohuar se, në parim, pretendime të kësaj natyre duhet të analizohen të lidhura ngushtësisht me vendimet gjyqësore të dhëna bazuar në dispozitën ligjore të kundërshtuar (*shih vendimin nr. 12, datë 24.05.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë rast, kërkuesja nuk është palë në një proces gjyqësor për shpërblimin e dëmit në kuptim të neneve 399/3 pika 1 dhe 399/4 pika 2, të lidhura me nenin 399/6, pika 3, të KPC-së. Për rrjedhojë, për sa kohë që cenimi i pretenduar i së drejtës për gjykimin brenda një afati të arsyeshëm nuk lidhet me zbatimin e dispozitave ligjore të kundërshtuara, Gjykata vlerëson se kërkuesja nuk legjitimohet *ratione personae* për kërkimin që synon kontrollin kushtetues të tyre, pasi nuk justifikon interesin e saj real dhe të drejtpërdrejtë. Për rrjedhojë, kërkimi për shfuqizimin e dispozitave ligjore nuk mund të merret në shqyrtim.

13. Për sa i përket kriterit të *shterimit të mjeteve juridike efektive*, të parashikuar nga neni 131, pika 1, shkronja “f”, i Kushtetutës dhe neni 71/a, pika 1, shkronja “a”, i ligjit organik

të Gjykatës, kërkuesja ka paraqitur ankim kushtetues individual pasi ka përdorur mjetin juridik parandalues/përshpejtues të parashikuar nga KPC-ja. Ajo ka kërkuar konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm dhe/ose përshpejtimin e procedurave të gjykimit në Gjykatën e Lartë, në bazë të neneve 399/5 dhe 399/6, pika 1, shkronja “c”, të KPC-së, për të cilën ajo gjykatë ka vendosur pushimin e gjykimit. Në ankimin kushtetues individual, ajo ankohet si për kohëzgjatjen e gjykimit në Gjykatën e Lartë, ashtu edhe për kohëzgjatjen e procesit civil në tërësi, duke ngritur pretendime edhe për mungesën e efektivitetit të mjeteve të parashikuara nga KPC-ja për mbrojtjen e së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm.

14. Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*GJEDNJ*) ka pranuar se neni 13 i KEDNJ-së i lejon një shteti të zgjedhë midis një mjeti “parandalues ose përshpejtues”, i projektuar për të përshpejtuar procedurat në mënyrë që të parandalojë që ato të tejzgjasin dhe një mjeti “riparues, kompensues ose monetar” që parashikon korrigjimin *ex post facto* për vonesat që kanë ndodhur tashmë, qoftë edhe nëse procedura është ende në shqyrtim. Ligjvënësi shqiptar ka parashikuar një zgjidhje të kombinuar përshpejtuese/parandaluese dhe kompensuese, në nenet 399/1 e vijues të KPC-së. Ky mekanizëm është vlerësuar, në parim, si efikas edhe nga GJEDNJ-ja, pasi mund të parandalojë vijimësinë e shkeljes së pretenduar të së drejtës së individit që çështja e tij të dëgjohet pa vonesa të tepërta, si dhe të garantojë korrigjimin e duhur për shkeljet që kanë ndodhur (*shih vendimet nr. 58, datë 17.09.2024; nr. 11, datë 28.02.2024; nr. 44, datë 26.09.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në rastin në shqyrtim, Gjykata vëren se kërkuesja, në datën 25.11.2024, ka përdorur mjetin parandalues/përshpejtues, por gjykimi i kërkesës së saj është pushuar me vendimin e datës 16.01.2025, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, me arsyetimin se çështja civile do të shqyrtohej në datën 29.01.2025 (*shih supra paragrafin 3*). Megjithatë, sipas informacionit të përcjellë nga Gjykata e Lartë, por edhe të dhënave në faqen zyrtare të saj, çështja e kërkueses nuk është është shqyrtuar në datën e planifikuar, për shkak të pengesës ligjore të trupit gjykues. Ajo është planifikuar për në datën 17.09.2025, por sërish nuk është shqyrtuar për shkak të mosformimit të trupit gjykues. Çështja është shqyrtuar vetëm në datën 05.11.2025 dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vendosur prishjen e vendimit nr. 1255, datë 23.11.2016 të Gjykatës së Apelit Vlorë dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit të Juridiksionit të Përgjithshëm. Në këto rrethana, çështja civile e kërkueses është shqyrtuar pas 8 vjet e 6 muaj nga regjistrimi i saj në Gjykatën e Lartë dhe pas gati 1 viti nga përdorimi prej saj të mjetit parandalues dhe përshpejtues, duke përfunduar me dërgimin e saj për rishqyrtim në gjykatën e apelit. Për rrjedhojë, Gjykata çmon se mjetet juridike nuk kanë qenë efektive për përshpejtimin e procedurave dhe kërkuesja nuk ka më mjete juridike efektive në dispozicion, përveç paraqitjes së ankimit kushtetues individual.

16. Kërkuesja legjitimohet edhe *ratione temporis*, në kuptim të përmbajtjes së nenit 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit organik të Gjykatës, pasi jo vetëm që shkelja është vazhduese, por edhe se vendimi i Gjykatës së Lartë objekt ankimi i është njoftuar përfaqësuesit të kërkueses në adresën elektronike në datën 11.02.2025, kurse ankimi kushtetues individual është paraqitur në datën 09.06.2025 (sipas shërbimit postar), pra brenda afatit ligjor 4-mujor.

17. Në drejtim të legjitimitit *ratione materiae*, kërkuesja pretendon cenimin e së drejtës për gjykim brenda afatit të arsyeshëm, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, i cili *prima facie* bën pjesë në juridiksionin kushtetues, ndaj do të analizohet në vijim.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për cenimin e së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm

18. Kërkuesja ka pretenduar se Gjykata e Lartë nuk e ka shqyrtuar çështjen civile të saj brenda afatit 2-vjeçar të parashikuar nga neni 399/2, pika 1, shkronja “b”, të KPC-së. Ky shqyrtim tashmë ka zgjatur më shumë se 8 vjet, pa qenë ajo shkak i zvarritjes, ndërkohë që çështja nuk paraqitet komplekse dhe reforma në drejtësi nuk mund të përdoret si justifikim për vonesën. Zvarritja e gjykimit rrezikon gëzimin e së drejtës së pronës, ndërsa ajo është 84 vjeç. Sipas saj, pushimi i gjykimit të kërkesës për konstatimin e cenimit të afatit për shkak të planifikimit të një date gjykimi, e cila në fakt nuk u respektua, e ka privuar nga e drejta për të kërkuar shpërblimin e dëmit sipas nenit 399/4, pika 2, të KPC-së. Ajo thekson se kohëzgjatja tërësore e procesit ka kaluar 14 vjet dhe mund të dyfishohet në rast të rikthimit të çështjes në shkallë të parë.

19. Neni 42 i Kushtetutës parashikon, ndër të tjera, se kushdo për mbrojtjen e të drejtave të tij kushtetuese dhe ligjore ka të drejtën e një gjykimi brenda një afati të arsyeshëm. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka vlerësuar se kohëzgjatja e gjykimit llogaritet nga momenti i fillimit të procesit deri në dhënien e vendimit, duke përfshirë edhe vonesat e lidhura me reformën në drejtësi, të cilat nuk mund të rëndojnë mbi palët ndërgjyqëse (*shih vendimet nr. 15, datë 03.04.2025; nr. 57, datë 17.09.2024; nr. 2, datë 17.02.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Në rastin konkret, mosmarrëveshja që po gjykohet në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm lidhet me të drejtën e pronës, në kuadrin e procesit të kthimit dhe kompensimit të pronave. Procesi është vënë në lëvizje nga kërkuesja në datën 09.02.2011 dhe në shkallë të parë ka përfunduar në datën 26.02.2015, në favor të kërkueses, por pa pranuar sigurimin e padisë. Në apel çështja ka përfunduar në datën 23.11.2016, por pa vendim përfundimtar, ndërsa ajo është kthyer për rigjykim në shkallë të parë. Para se rigjykimi të vijonte, pala kundërshtare e kërkueses ka paraqitur rekurs dhe çështja është regjistruar në Gjykatën e Lartë në datën 07.05.2017. Përpjekjet e kërkueses për përshejtim (kërkesat e datave 07.11.2023 dhe

17.01.2024) nuk kanë sjell rezultat. Në datën 25.11.2024 ajo ka përdorur mjetin parandalues dhe përsheptues, por Gjykata e Lartë ka pushuar gjykimin e kësaj kërkesë, duke u mbështetur në planifikimin për shqyrtimin e çështjes civile. Në fakt, për shkak të pengesave ligjore dhe mosformimit të trupit gjykues, çështja është shqyrtuar vetëm në datën 05.11.2025, duke u dërguar për rishqyrtim në gjykatën e apelit, e cila tashmë duhet të shqyrtojë sërish çështjen.

21. Gjykata konstaton se shqyrtimi i çështjes së kërkueses në Gjykatën e Lartë ka tejkaluar dukshëm afatin 2-vjeçar të parashikuar në nenin 399/2, pika 1, shkronja “b”, të KPC-së, përfshirë edhe zgjatjen e tij me 1 vit e 6 muaj të parashikuar në dispozitën kalimtare (neni 109, pika 4, shkronja “b”) të ligjit ndryshues të KPC-së (ligjit nr. 38/2017, datë 30.3.2017), i zbatueshëm në rastin konkret.

22. Në analizën e afatit të arsyeshëm, Gjykata ka theksuar se arsyeshmëria e kohëzgjatjes së procedurave vlerësohet nën dritën e këtyre kriterëve: (i) sjellja e kërkuetit; (ii) kompleksiteti i çështjes; (iii) sjellja e autoriteteve; (iv) rëndësia e asaj çfarë rrezikon kërkuetit (shih vendimet nr. 15, datë 03.04.2025; nr. 57, datë 17.09.2024; nr. 6, datë 16.02.2023 të Gjykatës Kushtetuese).

23. Në lidhje me kriterin e fundit, në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se duke pasur parasysh atë që është në rrezik për kërkuetin, disa çështje që lidhen me interesa “vetjakë e jetësorë” nevojitet të trajtohen me shpejtësi e përparësi, të tilla si ato që lidhen me statusin civil, kujdestarinë e fëmijëve, marrëdhëniet e punësimit, sëmundjet e pashërueshme, pensionin etj., edhe pse kjo listë nuk mund të jetë shteruese dhe interesi i kërkuetit verifikohet rast pas rasti (shih vendimet nr. 43, datë 04.06.2024; nr. 21, datë 04.04.2024; nr. 6, datë 16.02.2023 të Gjykatës Kushtetuese). Megjithatë, kur kohëzgjatja e gjykimit ka qenë e konsiderueshme, Gjykata ka gjetur shkelje të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm edhe në rastet që nuk kërkonin ndonjë trajtim të veçantë me përparësi, të tilla si mosmarrëveshjet për të drejtën e pronës të lidhura me procesin e kthimit dhe kompensimit të pronave (shih vendimin nr. 46, datë 03.10.2023 të Gjykatës Kushtetuese).

24. Duke verifikuar zbatimin e këtyre kriterëve dhe standardeve kushtetuese në rastin konkret, Gjykata konstaton fillimisht se Gjykata e Lartë në vendimin e kundërshtuar, ndonëse i ka evidentuar kriteret e vlerësimit të arsyeshmërisë së kohëzgjatjes së procedurave gjyqësore, nuk ka bërë asnjë vlerësim konkret në raport me rrethanat e çështjes së kërkueses. Në këto rrethana, Gjykatës i kërkohet të verifikojë vetë këto kritere mbështetur në jurisprudencën e saj dhe atë të GJEDNJ-së.

25. Gjykata vëren se duhet të shqyrtojë kohëzgjatjen e procedurave të gjykimit në Gjykatën e Lartë, konkretisht periudhën nga data 07.05.2017 e regjistrimit të çështjes në atë gjykatë dhe deri në datën 05.11.2025 të përfundimit të shqyrtimit të saj. Po ashtu, ajo duhet të

shqyrtojë edhe kohëzgjatjen tërësore të procedurave të gjyqimit në të gjitha shkallët e gjyqimit. Në këtë drejtim, Gjykata është shprehur se KPC-ja ka parashikuar jo vetëm kohëzgjatjen që konsiderohet e arsyeshme për secilën shkallë të procesit, por edhe të drejtën e individit palë në procedura që të përdorë mjetet parandaluese në secilën shkallë gjyqimi. Edhe pse sipas ligjit zgjidhja përshpejtuese/parandaluese dhe kompensuese zbatohet për çdo shkallë dhe fazë të veçantë të procesit, kohëzgjatja e procedurave në secilën shkallë vlerësohet edhe në raport me kohëzgjatjen tërësore të procesit. Po sipas saj, edhe pse vlerësimi i kërkesave për shkelje të afatit të arsyeshëm, në kuptim të parashikimeve procedurale të neneve 399/1 e vijues të KPC-së, bëhet në përputhje me rrethanat konkrete të çdo çështjeje të veçantë, kohëzgjatjen tërësore të saj dhe pasojat e kësaj kohëzgjatjeje në të drejtat e kërkuarit, qëllimi parësor i këtyre mjeteve juridike është njohja e shkeljes së kërkesës për “afat të arsyeshëm” dhe parandalimi i zgjatjes në mënyrë të tepruar të afatit të procesit përmes përshpejtimit të tij dhe, në eventualitet, korrigjimi i vonësive të ndodhura përmes shpërblimit të demit (*shih vendimin nr. 11, datë 28.02.2025 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Për sa i takon *sjelljes së kërkuarës*, Gjykata konstaton se ajo nuk ka kontribuar në vonesa, përkundrazi, kërkuarja ka kërkuar në mënyrë aktive përshpejtimin e procedurave. Nuk ka ndonjë rrethanë që të tregojë se kërkuarja është bërë shkas për tejzgjatjen e procedurave të gjyqimit të çështjes së saj në Gjykatën e Lartë.

27. Për sa i përket *kompleksitetit të çështjes*, Gjykata vëren se ajo nuk paraqitet veçanërisht komplekse për nga objekti i kontrollit të Gjykatës së Lartë, ndërsa ai ka konsistuar në ligjshmërinë e një vendimi jopërfundimtar të gjykatës së apelit për kthimin e çështjes për rigjykim në shkallë të parë, çka nuk kërkon një shqyrtim të gjerë, sikurse edhe në fakt ka ndodhur, kur Gjykata e Lartë e ka përfunduar shqyrtimin brenda një seance. Në këtë kuptim, çështja nuk paraqitet komplekse, duke mos qenë ajo shkak i tejzgjatjes së gjyqimit në Gjykatën e Lartë.

28. Për sa i takon *sjelljes së autoriteteve*, Gjykata vëren se vonesa në fakt duket se, kryesisht, lidhet me mbingarkesën e Gjykatës së Lartë. Sipas informacionit të dërguar nga kjo e fundit, deri në datën 31.10.2025, pranë saj janë të regjistruara 12.043 çështje civile, ndërkohë që ngarkesa e gjyqtarit relator të çështjes së kërkuarës është 2122 çështje në shqyrtim.

29. Gjykata ka vlerësuar më parë se tejzgjatja e procedurave gjyqësore lidhet kryesisht me ngarkesën e lartë në gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, si pasojë e reformës në drejtësi. Megjithatë, pavarësisht rëndësisë së kësaj reforme, ligjvënësi dhe organet përgjegjëse duhet të marrin masa për të siguruar funksionimin normal të gjykatave dhe zbatimin e ligjit. Kjo gjendje është duke u zgatur prej disa vitesh, prandaj edhe metodat e identifikuar nga vetë gjykatat dhe Këshilli i Lartë Gjyqësor, si organi kushtetues përgjegjës për mbarëvajtjen e pushtetit

gjqësor, tregojnë se mekanizmat e parashikuar nga nenet 399/1-399/12 të KPC-së i shërbejnë një kohe normale të veprimtarisë gjyqësore, pra jo situatës së jashtëzakonshme, në pikëpamje të volumit, që ndodhet tashmë sistemi i drejtësisë (*shih vendimet nr. 58, date 17.09.2024; nr. 61, datë 20.11.2023; nr. 2, datë 17.02.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

30. Në këtë drejtim, GJEDNJ-ja, ka pranuar sfidat e rëndësishme me të cilat është përballur gjyqësori shqiptar pas reformave të ndërmarra në dekadën e fundit, përfshirë edhe si rezultat i verifikimit të gjyqtarëve dhe vonesat nga autoritetet emëruese në plotësimin e vendeve të lira të krijuara në këtë mënyrë, përveç edhe përparimin domethënës në fusha të caktuara, në veçanti me uljen e vazhdueshme të numrit të madh të çështjeve të prapambetura që ishin në pritje para Gjykatës së Lartë në vitin 2020 dhe shkallën në rritje të zgjidhjes së çështjeve të vërejtura në disa vitet e fundit. Megjithatë, ajo ka vërejtur se kohët mesatare të përpunimit të çështjeve ende duken të konsiderueshme në gjykatën më të lartë kombëtare për të gjitha llojet e çështjeve. Këta faktorë të një natyre të përgjithshme, mund të merren parasysh nga Gjykata, në një masë të përshtatshme, në përcaktimin e çdo kohëzgjatjeje të tepërt të procedurave në një rast të veçantë. Në të njëjtën kohë, ato nuk janë të afta, më vete, të justifikojnë vonesa të një madhësie si ajo me të cilën është përballur kompania aplikuese në rastin aktual (*shih ARB sh.p.k dhe të tjerëve kundër Shqipërisë, 2025, §§ 121-122*).

31. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se vonesa në gjykimin e çështjes së kërkueses në Gjykatën e Lartë ka ardhur për shkak të sjelljes së autoriteteve.

32. Për sa i përket rëndësisë së asaj çfarë rrezikon kërkuësja, Gjykata vëren se, edhe pse çështja nuk hyn në kategorinë e interesave “jetësore” që kërkojnë trajtim me përparësi, ajo lidhet me të drejtën e pronës dhe proceset e kthimit dhe kompensimit të pronave, ku Gjykata ka konstatuar më parë shkelje të afatit të arsyeshëm. Për më tepër, jo vetëm për shkak të asaj kohëzgjatjeje tërësore të procedurave në rastin konkret, por edhe rrethanave të veçanta të rastit, duket se çështja ka kërkuar trajtim me përparësi. Në këtë drejtim, përveç moshës së kërkueses, vlen të përmendet se procedura e gjykimin në Gjykatën e Lartë konsistonte në kontrollin e një vendimi jopërfundimtar të gjykatës së apelit, i cili pengonte zgjidhjen përfundimtare të mosmarrëveshjes, çka justifikonte trajtimin e saj me përparësi, në përputhje edhe me orientimet e Këshillit të Lartë Gjyqësor, në vendimin nr. 78, datë 30.5.2019 “Për kalendarin e shqyrtimit të çështjeve në gjykatën e apelit”, i nxjerr sipas delegimit të nenit 460, pika 4, të KPC-së dhe i zbatueshëm edhe për planifikimin e gjykimeve në Gjykatën e Lartë, referuar nenit 480, pika 2, të KPC-së.

33. Në këtë drejtim, GJEDNJ-ja është shprehur se njeh, në përputhje me përfundimet e Gjykatës Kushtetuese se, ndërsa merren me çështje të prapambetura të konsiderueshme dhe kërkojnë të sigurojnë trajtim të drejtë të të gjitha çështjeve në pritje, gjykatat kombëtare mund

të kenë hapësirë të kufizuar për të përdorur mjetet juridike përshpejtuese të parashikuara nga ligji kombëtar në çështjet jo-prioritare. Pavarësisht kësaj, Shteti i paditur është ende i detyruar të ofrojë një mjet efektiv kompensues në rrethana të tilla. (*shih ARB sh.p.k dhe të tjerëve kundër Shqipërisë, 2025, § 122*).

34. Në këto rrethana, duke pasur parasysh vonesën prej 8 vitesh e 6 muajsh para Gjykatës së Lartë, Gjykata vlerëson se kohëzgjatja e gjykimit të çështjes së kërkuësës në këtë gjykatë ka tejkaluar afatin e arsyeshëm në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6/1 të KEDNJ-së. Mjetet e parashikuara nga KPC-ja për parandalimin dhe korrigjimin e shkeljes së afatit në rastin konkret nuk kanë funksionuar në mënyrë efektive dhe sjellja e autoriteteve ka sjellë cenim të së drejtës së kërkuësës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm.

35. Në kushtet kur gjykimi i çështjes së kërkuësës tashmë ka përfunduar në Gjykatën e Lartë, në përputhje me jurisprudencën e GJEDNJ-së si më lart, Gjykata vëren se mbetet të konstatohet vetëm cenimi i së drejtës së kërkuësës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm, njohje e shkeljes kjo, që sipas KPC-së, do t'i mundësonte kërkuësës përdorimin efektiv të mjetit kompensues. Në këtë drejtim, Gjykata mban në konsideratë se, në parim, statusi i “viktimit” përjashtohet vetëm nëse organet publike kanë njohur shkeljen, në mënyrë të shprehur ose në substancë, dhe më pas e kanë riparuar atë. Në lidhje me kohëzgjatjen e procedurave të gjykimit, çështja nëse kërkuësi ka marrë shpërblim të drejtë, është një çështje e rëndësishme dhe vendimi gjyqësor që cakton shpërblimin e drejtë përbën korrigjim të mjaftueshëm, rast në të cilin individit nuk mund të pretendojë më se është viktimë e shkeljes (*shih vendimin nr. 44, datë 26.09.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

36. Për rrjedhojë, Gjykata çmon se kërkesa e kërkuësës pranohet vetëm për sa i përket konstatimit të cenimit të së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm.

C. Për shpenzimet e përfaqësimit në Gjykatën Kushtetuese

37. Kërkuësja, me shkresën e datës 18.11.2025, përpara seancës plenare, bazuar në nenin 28 të ligjit organik të Gjykatës, ka kërkuar edhe pagimin e shpenzimeve gjyqësore për përgatitjen e ankimit kushtetues individual nga avokati i saj, duke paraqitur për këtë si provë faturën tatimore të datës 17.11.2025, lëshuar nga përfaqësuesi i saj, avokati Thomas Dhimolea, në vlerën 50,000 lekë (pa TVSH), me përshkrimin pagesë për ofrimin e shërbimit të përgatitjes së ankimit kushtetues individual.

38. Gjykata vëren se neni 28 i ligjit organik të saj parashikon rregullat për shpenzimet gjyqësore. Sipas këtij neni, shpenzimet e procesit gjyqësor përpara saj u nënshtrohen rregullave të parashikuara në ligjin për tarifatat gjyqësore (pika 1); ndërsa, kur vendos pranimin e ankimit kushtetues individual, Gjykata mund të shprehet edhe për shpenzimet e përfaqësimit, pjesërisht

ose tërësisht, nëse kjo kërkohet nga kërkuesi (pika 2). Kjo dispozitë është konkretizuar edhe në nenin 14 të Rregullores për Procedurat Gjyqësore të Gjykatës, sipas të cilit kërkesa shoqërohet me aktin që provon shlyerjen e tarifave përkatëse (pika 2); si dhe, në rast pranimi të ankimit kushtetues individual, Gjykata shprehet në dispozitiv edhe për shpenzimet e përfaqësimit dhe masën e tyre, nëse kjo kërkohet nga kërkuesi (pika 4).

39. Gjykata ka theksuar se, në parim, çështja e shpenzimeve të përfaqësimit në gjykimin kushtetues të ankimit individual është pjesë e procesit të rregullt ligjor dhe se refuzimi për mbulimin e tyre rrezikon të kufizojë, në mënyrë të pajustificuar, të drejtën e individit për akses në gjykatë, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës. Sipas saj, në interpretim të dispozitave ligjore, disponimi për shpenzimet vihet në lëvizje vetëm me kërkesë formale nga ankuesi dhe një kërkesë e tillë mund të paraqitet së bashku me ankimin kushtetues individual deri në momentin e deklarimit të mbylljes së seancës plenare. Individit, është shprehur Gjykata, ka të drejtën e mbulimit të shpenzimeve vetëm nëse vërteton se ato janë kryer, kanë qenë të nevojshme dhe janë në masë të arsyeshme, duke paraqitur ai aktet që dokumentojnë masën e shpenzimeve të kryera për qëllime të procesit kushtetues, të cilat në çdo rast duhet të jenë të shoqëruara me fatura tatimore sipas legjislacionit në fuqi. Gjykata është shprehur se kriteret bazë për llogaritjen e masës lidhen me kompleksitetin e çështjes, nivelin e formimit dhe përvojën juridike të kërkuesit për të kuptuar çështjen, moshën dhe gjendjen financiare të tij, si dhe elemente të tjera që ndikojnë në vlerën e kërkuar (*shih vendimet nr. 54, datë 09.10.2025; nr. 47, datë 18.09.2025, të Gjykatës Kushtetuese*).

40. Në lidhje me subjektin të cilit i ngarkohen shpenzimet e përfaqësimit, Gjykata është shprehur se natyra dhe objekti i gjykimin kushtetues ndryshojnë nga gjykimi i zakonshëm. Në gjykimin kushtetues, individit synon të mbrojë të drejtat themelore të cenuara si pasojë e veprimtarisë së autoriteteve publike, ku përfshihet edhe ajo e gjykatave të zakonshme, ndaj përgjegjësia për mbulimin e këtyre shpenzimeve i takon vetë shtetit. Kjo logjikë pasqyrohet edhe në rregullimet ligjore për kompensimin e shkeljes së të drejtës për gjykim brenda afatit të arsyeshëm, ku në gjykimin e zakonshëm thirren si të paditura Ministria e Drejtësisë dhe Ministria e Financave (neni 399/4, pika 2, i KPC-së) (*shih vendimet nr. 54, datë 09.10.2025; nr. 47, datë 18.09.2025, të Gjykatës Kushtetuese*).

41. Mbi bazën e këtyre standardeve, Gjykata vëren se kërkimi i kërkueses për shpenzimet gjyqësore është paraqitur në formën e kërkuar dhe brenda afatit ligjor, pasi është depozituar me shkrim përpara seancës plenare. Po ashtu, shpenzimet e kërkuara gjyqësore kanë qenë të nevojshme, pasi lidhen me përgatitjen e ankimit kushtetues individual, të cilin, në mungesë të përvojës juridike të kërkueses për të kuptuar çështjen, por edhe moshën e saj, ajo nuk mund ta përgatiste vetë. Për sa i përket vërtetimit të shpenzimeve gjyqësore kërkuesja ka

paraqitur faturën tatimore të lëshuar nga avokati, në të cilën përshkruhet shërbimi i ofruar dhe vlera e tij në masën 50 000 lekë. Megjithatë, duke mbajtur parasysh se çështja e përfunduar me këtë vendim nuk paraqitet komplekse, masa e arsyeshme e kompensimit të shpenzimeve të kërkueses për përgatitjen e ankimit kushtetues individual çmohet të jetë në vlerën 25 000 lekë, vlerë kjo e parashikuar edhe nga udhëzimi i përbashkët nr. 18, datë 05.08.2020, të ministrit të Drejtësisë dhe ministrit të Financave, “Për miratimin e kriterëve të përfitimit të pagesave dhe tarifave të shpërblimit të avokatëve që ofrojnë ndihmë juridike detyësore”, në lidhje me shërbimin juridik jashtëgjyqësor (përgatitje kërkesë në Gjykatë). Këto shpenzime, duke pasur parasysh natyrën e çështjes konkrete, e cila lidhet me konstatimin e cenimit të së drejtës për proces të rregullt ligjor për shkak të kohëzgjatjes së paarsyeshme të procesit gjyqësor, i ngarkohen Ministrisë së Financave. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se kërkesa për shpenzimet e përfaqësimit është e drejtë dhe pranohet vetëm për vlerën e 25 000 lekë¹.

42. Në përfundim, Gjykata vlerëson se pretendimet e kërkueses janë të bazuara sipas arsytimit të mësipërm, ndaj kërkesa pranohet pjesërisht.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

V E N D O S I:

1. Pranimin e pjesërisht të kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2025-61, datë 16.01.2025 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.
3. Konstatimin e cenimit të së drejtës së kërkueses për një gjykim brenda afatit të arsyeshëm.
4. Shpenzimet e përfaqësimit të kërkueses në vlerën 25 000 lekë i ngarkohen Ministrisë së Financave.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 20.11.2025

Shpallur më 24.12.2025

¹ Gjyqtarja Sonila Bejtja votoi për pranimin e të gjithë shumës së kërkuar.